

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರರು: ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

Mr. SHASHIKUMAR

Research scholar

Department of studies and Research in Political Science,

Manasagangothri, University of Mysore, Mysuru

ಅಮೂರ್ತ:

ಬಂಜಾರರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನಶೈಲಿಯು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ, ಅವರು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರರು, ಲಂಬಾಣಿ, ಸುಗಾಲಿ ಮತ್ತು ಲಭನಿ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. 90 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಜಾರರು ಈಗ ಮದುವೆಗೆ ಬಂಜಾರೇತರ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಭರವಸೆಗಳಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಂಜಾರ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಇಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಂಜಾರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲಾ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು: ಬಂಜಾರರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟು, ತಾಂಡಾ, ನಾಯಕ್.

ಪೀಠಿಕೆ:

ರಾಯಚೂರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ರಾಯಚೂರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಾಂಡಾಗಳು ಅಥವಾ ಬಂಜಾರ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 200 ತಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಡುವೆ ಅನೇಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿವೆ. ತಾಂಡಾಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದಿರಲು ಬಹು ಅಂಶಗಳು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ತಾಂಡಾಗಳು ಆದಾಯರಹಿತ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಮೂಹವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ, ನಿರಂತರ ಆದಾಯದ ಕೊರತೆ, ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ತಾಂಡಾಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಂಡಾಗಳನ್ನು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಉತ್ತಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಣ್ಣ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಅನನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆನುವಂಶಿಕವಾಗಿ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಂಜಾರರ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ಯೋಗವೆಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ನಂತರ ಕೃಷಿ. ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ವಾಸಸ್ಥಾನ ತಾಂಡಾದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಉಡುಪು, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವಸತಿ ಮಾದರಿ, ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಗಳು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಡುಪುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಗರೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ, ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದ ಅವರು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಅವುಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಬಂಜಾರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಯಚೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೀವ್ರವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುಗಳಾಗಿವೆ.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ :

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿದೆ. ನದಿಗಳ ನಡುವಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಾಯಚೂರು ದೋಬ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿದೆ. ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ತೆಲಂಗಾಣದ ಮಹಬೂಬ್‌ನಗರ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ನೂಲ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು 15°09' ರಿಂದ 16°34' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು 75°46' ರಿಂದ 77°35' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶದಲ್ಲಿದೆ.

2011 ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು 19,28,812 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 9,64,511 ಪುರುಷರು ಮತ್ತು 9,64,301 ಮಹಿಳೆಯರು. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ 228 ನಿವಾಸಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (590/ಚ. ಮೈಲಿ). 2001-2011ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅದರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದರವು 15.51% ಆಗಿತ್ತು. ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 59.56%. ರಾಯಚೂರು 8442km² ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಏಳು ತಾಲೂಕು: ರಾಯಚೂರು, ದೇವದುರ್ಗ, ಸಿಂಧನೂರು, ಮಾನ್ವಿ, ಮಸ್ಕಿ, ಸಿರವಾರ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಸುಗೂರು.

ಬಂಜಾರರ ಮೂಲ:

ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ನಾಗರೀಕತೆಯು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂಜಾರ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಂತೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಜನಾಂಗದ ಕುಟುಂಬದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂಜಾರರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಯು ಅವರ ಅಲೆಮಾರಿ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ನೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಸೈಯದ್ ಸಿರಾಜ್ ಉಲ್ ಹಸನ್ ಅವರು ಬಂಜಾರ ಮೂಲವನ್ನು ಕಥಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಂಜಾರರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವ ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರರಾದ ಮೋಟಾ ಮತ್ತು ಮೋಲಾದಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮೋಟಾದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಮಾರ್ವಾಡಿಗಳು, ಮಧುರಾ ಬಂಜಾರರು ಮತ್ತು ಲಾಭನರ ಪೂರ್ವಜರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಮೋಲಾ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಒಮ್ಮೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ರಾಧಾಳೊಂದಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು ಮತ್ತು ಜಿಮ್ಮಾಸ್ವಿಕ್ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರವೀಣರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಮೋಲನ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟನು ಮತ್ತು ರಾಧೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮೋಡಿ ಮಾಡಿದನು, ಅವನು ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳ ಮೂರು ಶಿಶು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅವರ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಚರಣ್ ಬಂಜಾರರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಜಾರ ಬುಡಕಟ್ಟನ್ನು ಐದು ಕುಲಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ, 1) ಮಥುರಾ, (2)ಲಭನಿ, (3)ಚರಣ್, (4) ಧಾಡಿಯಾ, (5)ದಲಿಯಾಸ್ ಅಥವಾ ಬಂಜಾರಿ ಮೊಂಗ್ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತಗಾರರಂತೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು, ಆದರೂ ಅವರ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಇತರ ಕುಲಗಳು ಅಶುದ್ಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ ಮಥುರಾದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮತುರಾ ಬಂಜಾರರು ಪವಿತ್ರ ದಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಂತೆ ವೇದಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು ಎಂದು ಕಂಬರ್ಲೆಜ್ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಇತರ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ, ಚರಣ್ ಬಂಜಾರರು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು (ನಿಜಾಮ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು) ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಐದು ಬಹಿರ್ಮುಖಿ ಕುಲಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ - (1)ರಾಥೋಡ್, (2) ಪನ್ನಾರ್, (3) ಚವಾನ್, (4) ವಾದಿತ್ಯ, ಮತ್ತು (5) ತೋರಿ. ಪ್ರತಿ ಕುಲದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಂದ, ವಂಶಾವಳಿಯು ಕೆಳಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ರಾಥೋಡ್ಗೆ ಏಳು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು, ಪನ್ನಾರ್ಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು, ಚಾವಾನ್ಗೆ ಆರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು, ವಾದಿತ್ಯಗೆ ಹದಿಮೂರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಟೋರಿ (ತಂಬೂರಿ) ಆರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಚರಣರು ಮತ್ತು ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರು ಹೆದ್ದಾರಿ ದರೋಡೆ ಮತ್ತು ಡಕಾಯಿತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕುಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಬಂಜಾರರು ಇಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದರು. ತಾನಾಜಿ ರಾಥೋಡ್ ಅವರು "ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು, 1871 ರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು, ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು." ಡೆಕ್ಕನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಐದು ಮೂಲ ಚರಣ್ ಬಂಜಾರ ಕುಲಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಥೋಡ್ ಮತ್ತು ವಡಿತಿಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಜಾಮರ ಡೊಮಿನಿಯನ್, ಮರಾಠವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ. AD 1630 ರಲ್ಲಿ ಅಸಫ್ ಜಾ ಅಹ್ಮದ್‌ನಗರದ ಷಹಜಹಾನ್‌ನ ವಜೀರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಬಿಜಾಪುರದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಬಂಜಾರರನ್ನು ಭಂಗಿ ಮತ್ತು ಜಂಗಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕರೆತಂದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಸೈಯದ್ ಸಿರಾಜ್ ಅವರು "ಬಂಜಾರಾ" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪರ್ಷಿಯನ್ ಪದ "ಬೆರಿಂಜಿ ಅರಿಂದ್" ಅಂದರೆ 'ಅಕ್ಕಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ' ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಾದ "ಬನಿಜ್," "ಬನಿಯಾ" ಮತ್ತು "ಬಣಜಿಗ" ಇವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತವೆ' ಅವುಗಳನ್ನು ಇತರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ಲಮಾಣಿ" ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಲವಣ-ಉಪ್ಪು, ಲಭನ್‌ಗಳು ಉಪ್ಪು ವಾಹಕಗಳು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಲಂಬಾಡಾ, ಲಂಬಾಡಿ, ಲಂಬಾಣಿ ಅಥವಾ ಬಂಜಾರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆ.ಎಸ್.ಸಿಂಗ್ ಅವರು 'ಲಂಬಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಂಜಾರ, ಬೃಂಜರಿ ಅಥವಾ ಬಂಜಾರಿ, ಬೋಯಿಪಾರಿ, ಸುಗಾಲಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತುಂಬಿದ ಎತ್ತುಗಳ ಕಾರವಾನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂಜಾರ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಫೋರ್ ಮತಿ ಮತ್ತು ಫೋರ್ ದಾಸಿ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಬಂಜಾರೇತರರನ್ನು ಖೋರ್ ಮತಿ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎತ್ತು/ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಕುವ ಮೊದಲು 'ಗೋ-ಆರ್' ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು "ಗೋರ್ ಬಂಜಾರಾ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರರನ್ನು ಲಂಬಾಣಿ/ಲಂಬಾಡಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ:

ಬಂಜಾರರು ತಮ್ಮ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂಜಾರರ ಬುಡಕಟ್ಟು ನೆಲೆಯನ್ನು ತಾಂಡಾ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತಾಂಡಾ ಸರಾಸರಿ 20 ರಿಂದ 80 ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಂಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರ ಕುಟುಂಬ ವಾಸಿಸುವ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬವು ವಿವಿಧ ವಯೋಮಾನದ ಜನರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವರ ವಸತಿ ಮಾದರಿ, ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತರರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬವು ಸರಾಸರಿ 4-8 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅವರ ಮದುವೆ ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬಂಜಾರರೊಳಗೆ ಉಪ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರೂ, ರಾಥೋಡ್, ಪವಾರ್, ಚವಾನ್, ಜಾಧವ್ ಮುಂತಾದವರು ಬಂಜಾರರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳು. ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನೊಳಗಿನ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ, ರಾಥೋಡ್ ರಾಥೋಡ್‌ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಚವಾಣ್ ಅನೇಕ ಚವಾನ್‌ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಧುವನ್ನು ವರನ ಉಪಗುಂಪು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಿತೃಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಪಗುಂಪುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪದ್ಧತಿಗಳು, ರೂಢಿಗಳು, ಜೀವನಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಗುರುತಿನಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಂಜಾರರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿ ವಿವಾಹಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಮುದಾಯ ಜೀವನ, ಭಾಷೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭಗಳು ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಬಂಜಾರರು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುರುತನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ರಾಜಸ್ಥಾನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ರಜಪೂತ ಸಂತತಿಯಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಡಿನೋಟಿಫೈಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ (ಡಿಎನ್‌ಟಿ) ವರ್ಗೀಕರಣದ ನಂತರ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ವಿವಿಧ ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಸ್‌ಸಿ ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುರುತನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿತು ಮತ್ತು ಅವರ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿತು. ಬಂಜಾರರು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಜನರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನ, ತಾಂಡಾ ನೆಲೆ, ಉಡುಗೆ, ಭಾಷೆ, ಹಬ್ಬಗಳು, ದೇವರುಗಳು, ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. "ಲಂಬಾಡಿಗಳು ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ಉಳಿದ ಹಿಂದೂಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಜಾತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಡುಬೊಯಿಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವಂತೀಯ (ಬಂಜಾರ) ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂದು ಮೋತಿರಾಜ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಹಬ್ಬಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ಪೂಜೆಗಳು, ಇಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟಪಡದಿರುವಿಕೆಗಳು, ನೃತ್ಯಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, ಭಾಷೆಗಳು, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ತಾಂಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜೀವನ. ಬಂಜಾರರು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಕುಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೀಪಾವಳಿ ಮತ್ತು ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರರು ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಯ ಅಂಶಗಳು:

ಉಡುಗೆ

ಮಹಿಳೆಯರು ವರ್ಣರಂಜಿತ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಫೇಟಿಯಾ (ಫಾಗ್ರಾ) ಮತ್ತು ಕಂಚಲ್ಲಿ (ಮೇಲ್ಬಾಗವಾಗಿ) ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಹಂದಿ ಹಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಉಡುಪನ್ನು ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಲು ಕನ್ನಡಿ ಚಿಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ತೋಳುಗಳ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪ ಬಳೆಗಳನ್ನು (ಬಂಡಿಯಾ) ಹಾಕುತ್ತಾರೆ (ಪಾಟ್ಲಿ). ಅವರ ಆಭರಣಗಳು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಉಂಗುರಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ನಾಣ್ಯಗಳು, ಸರಪಳಿ ಮತ್ತು ಕೂದಲಿನ ನೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಚೋಟಾದಿಂದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುರುಷರು ಧೋತಿ ಮತ್ತು ಕುರ್ತಾ (ಅನೇಕ ಮಡಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಿಕ್ಕದು) ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಠಿಣ ಹವಾಮಾನದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 98 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಜಾರ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳು - ಒಂದು ಬಂಜಾರೇತರ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಬಂಜಾರೇತರರಿಂದ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ. ಈಗ ಕಸೂತಿ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಫ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿವೆ, ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ

ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯದ ಗುಂಪಿನ ಜನರು ಈ ಕಸೂತಿ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂಜಾರರು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಂಜಾರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ .

ಭಾಷೆ

ಬಂಜಾರ ಭಾಷೆಯನ್ನು "ಗೋರ್ ಬೋಲಿ" "ಗೋರ್ ಮತಿ ಬೋಲಿ ಅಥವಾ "ಬ್ಯಂಜರಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಉಪಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಬಂಜಾರ/ರೋಮಾ ಜಿಪ್ಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ಉಪಭಾಷೆಯು ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ವೆಲ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ "ಲಂಬಾಡಿಗಳು, ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಜಿಪ್ಸಿಗಳು, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿಯ ಉಪಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ." ಈ ಉಪಭಾಷೆಯು ಸಿಂಧೂ ಅವಧಿಯ ಪೂರ್ವದ ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನ, ಸಿಂಧ್, ಪಂಜಾಬ್, ಗುಜರಾತ್, ಕೇಥೆವಾಡ, ಹರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮಹೆಂಜೋದಾರೋ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 90% ಪದಗಳು 'ಗೋರ್ ಬೋಲಿ' ಅನ್ನು ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಬಂಜಾರರು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಗೋರ್ ಬೋಲಿಯನ್ನು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಬಂಧು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ/ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೃತ್ಯ

ಬಂಜಾರಾ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು, ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೀಜ್, ಹೋಲಿ, ದಶಮಿ, ಸೀತ್ಲಾ ಮುಂತಾದ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಪರ ಗಾಯಕರು ಇಲ್ಲ. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಡುಗಳು ದೇವರು ಮತ್ತು ದೇವತೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವೀರರ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಗಾಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಗ್ರಾ (ಡ್ರಮ್) ತಾಲಿ (ತಾಮ್ರಪಟ) ಮತ್ತು ಚಾಟಿ ಸೇರಿವೆ.

ಆಹಾರ

ಬಂಜಾರ ಜನರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರವೆಂದರೆ ದಲಿಯಾ (ಮಿಶ್ರ ಏಕದಳ), ಬಾಟಿ (ರೊಟ್ಟಿ), ಸಲೋಯಿ (ಆಡು ಅಥವಾ ಕುರಿ ಅಥವಾ ಹಂದಿಯ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಕರುಳಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ), ಮತ್ತು ಫುಗ್ಗರಿ (ಬೇಯಿಸಿದ ಗೋವಿನಜೋಳ, ಕೆಂಪು ಕಾಳು, ಬೇಳೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಮತ್ತು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಪಾಟಲಿ ಬಾಟಿ'ಯನ್ನು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಗೋಧಿ ಅಥವಾ ಬಾಜ್ರಾ ಅಥವಾ ರಾಗಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಚಿಕನ್ ಕರಿ ಅಥವಾ ಬೇಯಿಸಿದ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಗೋಮಾಂಸವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂಜಾರ ನಾಯಿಗಳು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಸಮುದಾಯ ಜೀವನ

ಬಂಜಾರ ಜನರು ಬಂಜಾರೇತರ ಜನರಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು "ತಾಂಡಾ" ದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮುದಾಯವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು "ನಾಯಕ್" (ಸಮುದಾಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ) ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ರಕ್ತಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಕುಲ ಅಥವಾ ಉಪ-ಕುಲದ ಸಂಬಂಧವು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಜೀವನದ ಬಲವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಅವರು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಂಜಾರ ಬಡಾವಣೆಯು ಸಂಕೇತವಾಗಿತ್ತು. ಬಂಜಾರರು ಇತರ ಬಂಜಾರೇತರ ಜನರಿಂದ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಹೊರಗೆ

ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನ, ಭಾಷೆ, ಉಡುಗೆ, ಹಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆಧುನಿಕತಾವಾದದ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಬಂಜಾರರಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಹೆಚ್ಚಳವು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು.

ಬಂಜಾರೇತರ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳ ಹೊರಗಿನ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಜಾರರು ನೆಲೆಸುವುದನ್ನು ತಾಂಡಾ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಅಲೆಮಾರಿ ಬದುಕಿನ ದಿನಗಳಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ "ತಾಂಡ"ದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದು ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅವರು ತಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಜಾರರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮನೆಯು ಇತರ ಬಂಜಾರರಲ್ಲದ ಮನೆಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅದು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಶಾಶ್ವತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಗೋಚರವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಬಂಜಾರರು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಲೆಮಾರಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು, ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಾಸಸ್ಥಳ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ಭಾಷೆ, ಜಾನಪದ, ಉಡುಗೆ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ತಾಂಡಾ ಜೀವನವು ಬಂಜಾರ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನವರಿಂದ ಕಲ್ಪಶವಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಚಂಡ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಬಂಜಾರರಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರ ಬಡತನವು ಅವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಜೀವನಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಬಂಜಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವ ಇತರ ಜನರು ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬಂಜಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಸರ್ಕಾರವು ಬಂಜಾರರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಂಜಾರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು.

ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಚರ್ಚೆಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಬಂಜಾರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮಗಳು ಅವರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಬಂಜಾರರು ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ಅಲೆಮಾರಿಗಳ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ತಾಂಡಾ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಯಂ-ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಓದುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಂತೆ ಬಂಜಾರರು ಸಂವಹನಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಯಂ-ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಾಂಡಾಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದು ಆಧುನಿಕರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆ, ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಂಡಾಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಅಂತರ್ಗತ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಬಂಜಾರರು ಅನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ತಾಂಡಾಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಜಾರರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ರೀತಿಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ತಾಂಡಾಗಳು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಕಾರಣ, ತಾಂಡಾಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅವನತಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡದೆ. ಕಳಪೆ ವಸತಿ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಲಭ್ಯತೆ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬದಲಾಗದೆ ಉಳಿಯುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂಡಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಎಂಬ ತಾಂಡಾಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ

ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಂತರ್ಗತ ಮಾದರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ತಾಂಡಾಗಳ ಬಳಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಬಂಜಾರರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ನಿರುದ್ಯೋಗ, ವಲಸೆ, ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಕಳಪೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಕಳಪೆ ವಸತಿ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಕಾನೂನು ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನೆರವು, ರಾಜಕೀಯ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆ, ಬಡತನ, ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಕೊರತೆ, ಅನಕ್ಷರತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. . ಬಂಜಾರರಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂಡಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ವಿವಿಧ ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ಬಂಜಾರರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅನನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ಬಂಜಾರರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:

- ¹Hassan, S. S. (1920). *The Castes and tribes of the H.E.H nizam's Dominions* (Vol. 1). The Times Press, Bombay. Pp15
- ² Subhadra Channa, (2004). *Encyclopedia of Indian Tribes and Castes* (Vol. 2). Bengali- Bhavini, Cosmo Publication, New Delhi. Pp 353
- ³Russell, R. V., & Hira Lal. (1916). *The Tribes and Castes of the Central Provinces of India* (Vol. 1). Macmillan and Co., Limited. London. Pp162-191
- ⁵Nanjundayya, H. V., & Iyer, L. V. A. (1928). *The Mysore Tribes and Castes* (Vol. 2). The Mysore University, Mysore.Pp135-196
- ⁶Tanaji Rathod. (31.8.2012). *Banjaras, the Forgotten Children Of India: History unearthed in* <http://banjarathanda.com/images/wp-banjara-forgotten-childern-of-india-to-ktcd.pdf>.
- ⁷ Singh, K. S. (1993). *People of India - National Series : The Scheduled Castes* (Vol. 2). Oxford University Press.Delhi . Pp123-127
- ⁸ Stephen Fuchs. (1973). *The Aboriginal Tribes of India*. St. Martin's Press. New York. Pp24-25
- ⁹ Dubois, A. J. A. (1817). *Description of the character, Manners, and Customs of the People of India; And of Their Institution, Religious and Civil*. Longman, Hurst, Rees, Orme, and Brown, Paterroster-Row. London.
- ¹⁰ Mothiraj. *History of Gor Banjaras*. (21.8. 2012).
- ¹¹ Lal B. Suresh, M. Joseph, (2000). *Socio-Cultural Impact of Industrialization on Telangana Tribal Groups of AP*, Girijan Sanskrit, Vol- 8 No-2, July. Pp.19-23, ISSN: 0971-5339.
- ¹² Robert Caldwell. (1875). *A Comparative Grammar of the Dravidian or South-Indian family of Languages* (2nd ed.). Trubner and Co; Ludgate Hill. London.
- ¹³ Mothiraj, "History of Gor Banjaras," (21.8. 2012).